

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

19. Militia Tu[n]ch. potens.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

merito riserint, si fingere lubeat, illos politica, militari, nautica, cæterisque ingenij & prudentiæ artibus, & dotibus cassos, nihil habere cum nostratibus conferendum, in hoc potissimum Annami Regno, quod rebellione regni nomen & decus maluit emere, quam Sinarum partem sextam & decimam facere. Iam Tonchini Rex Cocincinæ regnum ab austro eum habeat; ab aquilone Regnum Ciucani, vtrumque hostile, & viuacibus odiis mutui perduellionis semper ardens; nihil mirum si semper in armis teneat bellatorum millia quinquaginta, in regni præsidium; nullo præsertim suo ære, sed Prouinciarum quatuor pensitatione, qua illarum olim, de qua nuper, multata rebellio, emaciata est, ne in Regem denuo lasciuiret, & Rex confinis euasit formidandus. Præter hæc, mari Tunchinum imminens, & magnis peruium annibus, instruxit necessitas armamentario nauali copiosissimo aduersus subitas irruptiones Piratarum; sed vnus tantum ad scalmum quemlibet remigis, vnde illorum naues (scribant licet quod volent quibus aliud placet) nostratibus ferè sunt dimidio minores, quod testatur, qui trecentas simul coram recensuit. Verùm iis nihil elegantius, intusque, ac foris, auri, & colorum varietate ornatus; rostro potissimum, quod Præfecti conclauæ ac sedes est. Hinc ille si ad manus venit frontem occupat pugnae, nec suorum se tegit corporibus, sed armis illos, & pectore velut clypeo tuetur, & præsentem exemplo non semota voce, pugnandi modum, furorémque illis dictat. Sic sua illic deprædicant. Præstant aliis triremes quæ Prætoriam stipant firmitate, ac mole; cultus verò magnificentia, tam compta, vt scribat, qui hoc anno præsens viginti quatuor numerauit, velis ætas fuisse ex tenuissima carbaso, manu phrygia pictis, & filo commissis purpureo. Naucleræ certè nusquam alibi maior habilitiorque peritia; ars enim illis est remigatio non pœna, & in multitudine triremium tam densa, valet mirum quantum, exemplum, & æmulatio, & triaræ remo perpetuo manus; aurèsq; baccillis assuetæ, quorum concussa ceterarum, remigationem, vt sibilo, apud nos regunt. Sed eam artem nihil æquè promouet, vt honor quaestuosissimus remigum Regiorum, in quem euehantur qui sunt in ea eximij. Vbi enim cum hoste confligendum, suspensio rema corripunt; vbi fugiendum, aut fugientibus instandum, repente ad scalmos reuolant, nec versi ad puppim, remis ad pectus adductis nauigant, sed proram versus rostrum perpetuo subigunt. Res sacra & publica à Sinenfi vix differt, suas habet Tunchinum sectas, Literatorum Magistro Confusio; idola colentium sub Xaca, magorum, & veneficorum sub dæmone, habent enim hi suos quoque seorsum cætus. Gubernatio civilis in Prouinciis digesta, subiectas Prouinciis regiones, ditiones regionibus, ditionibus pagos, ita regit vt suus nulli loco desit proprius Mandarinus: apta verò gradatim tribunalia singulorum ad Prouinciæ Præsidem referantur. Emuntur ij Magistratu studiorum sudore, prærogatiua ingenij & sciens-

T r t.

19.
Milicia Tū-
ch. potens.

20.
Remigatio
Tunc ars est
honorifica
non pœna.